

Kestävä kasvu ja toimiva yhteiskunta syntyvät osaamisesta

Kehittyneet yhteiskunnat elävät koulutuksen ja tutkimuksen tuottamasta osaamisesta. Sivistys, osaaminen ja osallisuus rakentavat yhteiskunnan yhteenkuuluvuutta ja huoltovarmuutta. Koulutus ja tutkimus nostavat työn tuottavuutta, mikä on edellytys talouden kestäväälle kasvulle ja julkisten palvelujen rahoittamiselle. Olemme kuitenkin jääneet jälkeen pohjoismaisesta tasosta koulutuksen ja tutkimuksen rahoituksessa. Panostamalla koulutukseen, tutkimukseen ja innovaatioihin varmistamme Suomen menestyksen nyt ja erityisesti tulevaisuudessa.

Laadukas koulutus ja tutkimus edellyttävät riittävää ja pitkäjänteistä rahoitusta sekä työrauhaa toiminnan kehittämiseen.

- Tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoitus (TKI) on talouskasvun ja hyvinvoinnin käyttövoima. Jatketaan tutkimus- ja kehittämisrahoituksen lisäämistä niin, että vuonna 2030 Suomi **4 % bruttokansantuotteesta** kohdistuu näihin kasvuun tukeviin toimiin.
- TKI-politiikkaa johdetaan kokonaisvaltaisesti. **Tutkimus- ja innovaationeuvoston** rooli uudistetaan kansallisena TKI-politiikan koordinoijana. TKI-rahoittajat toimivat yhteistyössä ja niiden instrumentit (akateeminen tutkimus, yritysten TKI-työ) täydentävät toisiaan.
- **Kaikenkokoisilla yrityksillä** on kannustimet koulutus- ja tutkimusyhteistyöhön.
- Julkinen valta ja korkeakoulut sitoutuvat tavoitteeseen **50 prosentin korkeakoulutusasteesta**. Koulutuspaikkojen lisäykset rahoitetaan täysimääräisesti.
- Koulutuksen ja tutkimuksen rahoitus ja sääntely on **ennakoitavaa ja pitkäjänteistä**. Rahoitusmalleja ja lainsäädäntöä ei uudisteta poukkoillen vaan yhteistyössä oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa. Tämä antaa oppilaitoksille ja korkeakouluille mahdollisuuden keskittyä tärkeimpään: opetukseen ja tutkimukseen.
- Koulutuksen ja tutkimuksen **rahoituskanavista** tehdään monipuolisempia. Kotimaisen julkisen rahoituksen lisäksi valtion pääomasijoitukset, koulutusviennin tulot ja muu yksityinen rahoitus sekä EU-rahoitus ovat osana kokonaisuutta.
- Korkeakoulut saavat itse päättää **opintomaksuista samantasoisien tutkinnon jo suorittaneilta**. Tämä vapauttaa resursseja koulutusasteen nostamiseen (tutkinto niille, joilla sitä ei vielä ole), tervehdyttää jatkuvan oppimisen markkinoita ja poistaa koulutusviennin esteitä. Samalla pitää laajentaa koulutuksen verovähennysoikeutta ja korjata TE-palveluiden mahdollisuus rahoittaa tutkintokoulutus työvoimatoimena.
- Suunnataan EU:n rahoitusta selvästi enemmän osaamisen kasvattamiseen tulevilla rahoituskaudella.
- Kun Suomi sijoittaa **koulutuksen ja tutkimuksen infrastruktuureihin**, niiden ympärille syntyy osaamiskeskittymiä, ekosysteemejä ja kumppanuuksia. Maailman huippuluokan tutkimusympäristöt ja -laitteistot houkuttavat osaajia maailmalta, edistävät myönteisellä tavalla koulutuksen profiloitumista sekä auttavat nostamaan tutkimuksen ja osaamisen laatua.